

Møtereferat

Tema: Høring – prising av byttbare legemidler (trinnpris) og apotekenes maksimalavanse. Møtedato: 07.08.2007

Til stede: Audun Hågå, Tor Ivar Kanestrøm, Kjersti Hernæs, Helga Festøy, Øystein Langgåt
Oddbjørn Tysnes, Jon Andersen, Tore Reinholdt

Referatdato: 08.08.2007

Apotekforeningens 20 spørsmål til HOD

Møtet ble holdt i HOD (LMS) i Møllergata.

Audun Hågå åpnet møtet med å oppsummere:

- HODs målsetting er å oppnå god nok tilgjengelighet til apotek og apotek tjenester til god nok kvalitet til lavest mulig kostnad.
- HOD erkjenner apotekbransjens behov for forutsigbarhet
- HOD anser at argumentasjonen og begrunnelser i høringsnotatet er god nok, - men er åpen for innspill fra bransjen
- Det er naturlig å vurdere apotekenes inntjening i lys av at størstedelen av inntektene kommer fra felleskassa.

1. Vi ber om innsyn i all korrespondanse mellom HOD og Statens legemiddelverk i denne saken.

HOD: Spørsmålet er besvart i E-post (Tor Ivar Kanestrøm) 06.08.2007. I tillegg til oversendte dokumenter er det holdt et møte mellom SLV og HOD.

2. Vi ber om å få opplyst hvilke oppgaver som apotekavansen tidligere var ment å skulle dekke som nå ikke lenger skal dekkes, og således heller ikke trenger utføres.

HOD: Apotekenes plikter er definert i lov og forskrift

3. Vi ber om å få se departementets vurdering av de fordelingsmessige konsekvensene av de foreslåtte endringene: Hvilke tiltak vil ramme apotek i distriktene hardest, og hvor stort anses behovet for driftsstøtte å bli som følge av de ulike forslagene. Vi ber også om departementets vurdering av i hvor stor grad kutt i den foreslåtte størrelsesorden vil påvirke den økonomiske mulighet til å bedrive forsendelse av legemidler for apotek som ikke tilfredsstiller geografiske krav til driftsstøtte.

HOD: Er ikke bekymret for distriktsapotekene. Trenden de siste årene er at tilskuddsbehovet til distriktsapotek er synkende

4. Legemiddelverket fant i sin avanserapport av oktober/november 2006 at det etter en totalvurdering ikke var grunnlag for å endre verken strukturer eller nivå på apotekavansene. I denne rapporten var Legemiddelverket særlig bedt om å vektlegge underliggende vekst i totalmarkedet, myndighetsinitierte rammevilkårsendringer og selvstendige apoteks stilling. Hvilke momenter har HOD vektlagt annerledes når HODs totalvurdering i høringsnotatet gir en annen konklusjon?

HOD: Etter en helhestvurdering har HOD konkludert annerledes enn SLV. Blant annet er det blitt flere apotek.

5. Høringsnotatets kap 6.1 viser til at apotekenes økonomiske situasjon gjør det forsvarlig med prisreduksjoner. Vi ber om å få se det tallmessige grunnlaget for denne vurderingen, samt vektleggingen av de momentene som er vurdert.

HOD: Tilgjengelige tall fra 2006 viser at både omsetning og driftsresultater i apotek er økende. HOD forventer samme utvikling for kjeder / grossister, vil hente tall fra Brønnøysund regnskapstall er innrapportert dit. Det er ikke gjort anslag for utviklingen i 2007.

6. I høringsnotatets kap 6.3 bes høringsinstansene om en tilbakemelding på hvordan trinnprisene mest hensiktsmessig kan kuttes. I den forbindelse ber vi om å få opplyst et uttrykt prismål fra myndighetenes side, sammen med avveining av prismålet opp mot øvrige legemiddelpolitiske mål på området ut over departementets mål om en innsparing på 70 mill kroner.

HOD: Har ikke spesifikt uttrykte prismål, men søker etter lavest mulig pris uten at det får negativ virkning på tilgjengelighet og kvalitet i apotek. Helhetstilnærming vanskeliggjør konkrete mål om hvor norske priser skal ligge sammenliknet med andre land.

7. Hvilke vekstforutsetninger har departementet lagt til grunn for legemiddelforbruket totalt sett, innenfor trinnprissystemet generelt, samt for sumatriptan og simvastatin spesielt? Hvordan er disse vekstforutsetningene begrunnet, og er de hensyntatt i høringsnotatet?

HOD: Beregningene er basert på tall fra "siste 12 måneder", levert fra Farmastat. HOD har ikke lagt inn nye forutsetninger knyttet til vekst/endring i legemiddelforbruket. Effekter av trinnprisendringer fra januar 2007 er ikke særskilt analysert.

8. Innenfor trinnprissystemet plikter grossister å tilby apotek en pris som er slik at apoteket kan legge på ordinære maksimalavanser uten å overstige trinnpris. Legger høringsnotatet opp til at de foreslåtte nye avansesatsene skal gjelde også innenfor trinnprissystemet, eller legger man opp til to parallelle sett med avanser – ett sett med maksimalavanser utenfor trinnprissystemet som avviker fra minimumsavansene innenfor trinnprissystemet?

HOD: (Apotekforeningen opplyste at det kan se ut som om HOD kan ha regnet feil). I sine beregninger har HOD utelatt trinnprislegemidlene. HOD har ikke ment å legge opp til to sett med avanser (innenfor og utenfor trinnpris).

9. Er inntjening grossistleddet eventuelt har fra parallelleksport av legemidler inkludert i departementets totalvurdering av den samlede økonomien?

HOD: Ja, - fordi HOD ikke har så detaljerte regnskapstall fra grossistleddet at det er mulig å trekke ut feks tall for parallelleksport. HOD kjenner ikke verdien av slik eksport. Parallelleksport skjer fordi myndighetene har sørget for lave priser. Inntjening herfra går inn i totalvurderingen.

10. Høringsnotatet sier på side 11 at beregningene ikke tar hensyn til virkestoffer som forventes å få konkurranse og tas opp i trinnprissystemet om relativt kort tid. Hvilke virkestoffer er det snakk om, og når forventes disse tatt opp i trinnprissystemet?

HOD: To legemidler er nå til vurdering for trinnpris, quetiapin (Seroquel – AstraZeneca) og vanlafaxin (Efexor – Wyeth). Dessuten er det et par nesepreparater som vil bli vurdert. Forlåtningen har ingen informasjon om når produkter går av patent

11. På hvilke områder og på hvilke måter er det legitimt for apotekene å øke sin inntjening?

HOD: Regelverket forteller hva som forventes av apotek. HOD ser på helheten, totalinntjeningen. Kjeder og grossister får selv finne ut hvor de vil hente sine inntekter, - underforstått; HOD ser ikke kryssubsidiering som noe problem.

12. Hvilke varenumre innenfor trinnprissystemet har i dag en så lav pakningspris at Legemiddelverket skjønnsmessig har fastsatt trinnpriser?

HOD: Viser til unntaksregelen for prisfastsettelse som åpner for annen pris enn trinnpris dersom det er fare for at legemidlet ikke vil gjøres tilgjengelig på markedet. Dette er ikke noe problem i dag. HOD vil vurdere hvert enkelt produkt individuelt. HOD er ikke innstilt nå på å fastsette minstepris.

13. Gitt at det er apotekenes salg av ikke-legemidler som sikrer apotekenes inntjening, hvor går da etter HODs oppfatning grensen for hvor mye prisene på legemidler kan reduseres, uten at dette går på bekostning av kvalitet og sikkerhet i apotekenes legemiddelhåndtering?

HOD: Henviser til HODs helhetsspektiv, apotekenes plikter etter regelverket og SLVs tilsyn med apotekbransjen. HOD kan ikke stille andre krav enn lov og forskrift.

14. Hvilket mål legger HOD til grunn når man skal fastslå hva som er "lavest mulig pris på legemidler"? I 2006 oppfattet vi at den relevante målestokken var prisnivået i Sverige og Danmark. I 2007 oppfatter vi at den relevante målestokken er totaløkonomien i apotekene isolert sett. I tillegg synes det som at antall nyetablerte apotek brukes som en indikator på om prisene er lavest mulig.

HOD: Totalvurderingen står sentralt: Antall nye apotek, priser i andre land, inntjening fra parallelleksport etc. I 2006 var søkelyset spesifikt rettet mot trinnprislegemidlene. I 2007 ser HOD på helheten / hele markedet, - svenske og danske priser er en del av vurderingsgrunnlaget.

15. Høringsnotatets budsjettanslag har tatt høyde for at enkelte trinnpriser i dag er så lave at Legemiddelverket har benyttet eksisterende unntakshjemmel til å fastsette kuttsatser som avviker fra hovedregelen. Høringsnotatet vil lede til økt bruk av denne unntakshjemmelen. Vi legger til grunn at det er tatt høyde for dette i budsjettanslaget. Vi vil derfor vite hva

departementet mener er det minste antall kroner det regner med at leverandør og grossist i felleskap må ha til fordeling for ikke å selge med tap?

HOD: Ser ikke at salg med tap er noe reelt problem i dag, så lenge dette gjelder et fåtall produkter og totaløkonomien i apotek er god. HODs primærforslag i høringen er trinnpriskutt, - ikke generelt avansekkutt.

16. Hvordan vil departementet ivareta utredningsplikten ved et forslag om å redusere apotekenes avanse – ved å sende det på høring til et bredt utvalg adressater?

HOD: Vi fatter ikke beslutning på basis av antall svar for og imot forslagene. Vi vurderer på basis avhøringsuttalelsenes innhold. Trinnpris er det primære forslaget. Avansekkutt har tidligere vært tatt i budsjettprosess uten forutgående høring.

17. Har departementet fulgt Nærings- og handelsdepartementets utdyping av utredningsinstruksen i forhold til konsekvenser for de næringsdrivende?

HOD: Dette er fulgt godt nok. NHD hadde ingen kommentarer til høringen.

18. Har departementet vurdert andre, mindre inngripende tiltak som gir samme innsparingseffekt? Hvis ja: Hvorfor er dette ikke drøftet i høringsnotatet? Hvilke tiltak er i så fall dette?

HOD: Har diskutert flere aktuelle løsninger, de forslagene som ble ansett som de beste er sendt ut i høringen. HOD tar gjerne imot innspill til alternative innsparingsløsninger.

19. Er forslaget forelagt NHD og FAD før saken ble sendt på høring? Vi ber i så fall om innsyn i korrespondansen.

HOD: Nei. NHD sier i sin høringsuttalelse at NHD ikke har særskilte merknader til saken.

20. I høringsnotatet hevdes det (side 9 – 10) at indeksprissystemet ville ha ført til et vesentlig lavere prisnivå på byttbare legemidler enn det vi ser i dag, dersom systemet hadde virket etter de forutsatte intensjonene. Hvor stor innsparing var det lagt opp til i det nå avviklede indeksprissystemet?

HOD: Departementet kunne formulert seg mer heldig i høringsnotatet. Man kan ikke sammenliknbare størrelser fra indeksprisperioden med dagens forhold.

ANNET

Danske og svenske priser

I sine prissammenligninger har HOD benyttet danske tilskuddpriser fra mars 2007, hentet fra Medicin.dk. Läkemedelsverket har levert svenske priser. HOD videregir de svenske prisfilene til Apotekforeningen dersom Läkemedelsverket sier OK.

Ekstern prisundersøkelse – legemiddelpriser i Norge

HOD opplyste at prekvalifisering har frist 21.08.2007, konkurransegrunnlaget sendes ut 29.08.2007

HOD vil om få dager ta initiativ til den varslede dialog med apoteknæring, legemiddelindustri, relevante fagmiljøer og myndigheter om metodologiske forutsetninger som prisgjennomgangen skal bygge på